

»Eg ætlaði mær at elta breyð í morgun«

Malla við ommudótrini,
Maluni og
langommusoninum,
Brandon. Brandon er hálvur
breti. Um stutta tíð fara tey
aftur til Bretlands at búgva,
eftir at hava bið heima eina
tíð

- Men tey bóðu meg lata vera, annars fór eg at verða so móð, tá tú komst. Soleiðis sigur Malla Jacobsen, Malla hjá Edvardi í Svínoy, sum týsdagin fyllir 100 ár. Malla, sum er púra klár, er serstakliga røsk at práta, og áðrenn vit vita, av eru fleiri tímar gingnir. Malla hevur humoristiskan sans og lætt er at fáa hana í skelli-látur. Men tað, sum liggur Mallu fremst í huga, er vitnisburðurin um tann Harra, sum hon á ungum árum setti sitt álit á.

FØÐINGARDAGUR

Rúna Sivertsen

Tann 23. juli 1902 varð Malla Jacobsen borin í heim úti í Svínoy. Mamma Mallu, Amalia Olsen, var ættað úr Svínoy og pápi hennara, Poul Hansen, var úr Nornastovu í Mikladali. Í 1931 giftist Malla við Edvardi Jacobsen, sum eisini var ættaður úr Svínoy. Malla, sum alt sitt liv hevur búð í Svínoy, sigur at henni ongantið hevur longest burtur.

- Eg havi í mesta lagi verið 2 ár tilsamans av oynni. Tað longesta, eg havi verið burtur, var, tá eg sum ung genta var á húsarhaldsskúla í Havn í 3 mánaðir.

Malla sigur, at hon sum smágenta varð vakt av Guds orði, og at hon kom at

kenna Harran sum sín persónliga frelsara sum blaðung genta. Frá ungum av, ynskti Malla, at hon kundi vera nakað fyri tey, sum komu til Svinoyar at boða Guds orð.

Minnist Rasmus Effersøe

- Eitt tað fyrsta eg minnst, var tá Rasmus Effersøe kom til Svinoyar; hann var landbrúkskonsulentur, sum tey kallaðu tað tá. Eg mundi vera eini 2 ella 3 ára gomul. Rasmus plagdi at lyfta meg upp á bjálkan í roykstovuni heima hjá okkum fyri síðani at syfta meg niður aftur. Tað man hava gjørt mær ilt, tí eg orki ikki fyri, tá tey syfta børn upp um høvðið, greiðir Malla smilandi frá.

Malla hevur góð minnir frá barnaárunum og sigur, at einki barn man hava havt tað betur enn hon. Hon er yngst av 8 systkjum, og mamma hennara var 45 ára gomul, tá hon gjordist við barn við Mallu. Ein vin-kona mammu Mallu, fortaldi fyri Mallu, at mamma hennara duldí fyri sær, at hon var vorðin við barn. Hon helt seg vera ov gamla. Henda sama kona segði onkuntið við Mallu: "Tú var nógv tann hentasta hjá mammu tínari!" Og hent mundi Malla vera, tí hon varð búgvandi hjá foreldrum sínum, til hon sum 29 ára gomul giftist og flutti í sitt egna heim.

Hjálpti pápanum at smíða bátar

Pápi Mallu var bátasmiður, men festi garðin, sum kona

hansara fekk, tá beiggi hennara, Sivar, sum var borin til garðin, doyði bert 26 ára gamal.

- Men hann hevði so ógvuliga góðan hug at smíða bátar, sigur Malla um pápa sín. Eg minnst, at hann smíðaði bátar og hevði sett borðini fyri, mátti altíð ein liggja inni undir bátinum og halda fyri, tá hann negldi. Eg var ógvuliga ung, tá eg varð biðin at halda fyri. Har mátti eg liggja, meðan hann negldi hvønn nagla, fyrst í øðrum borðinum, so í hinum. Tað var eitt strævið arbeiði, tí tað mátti vera so snórabeint. Eg minnst, hvussu móð eg var. Men tá var ikki sum nú; tú segði einki, hvussu móð tú enn var.

Ræddist skúlaskotið

Tá Malla skuldi í skúla fyri fyrstu ferð, stóð ikki væl til. Hon var so bangin, at mamma hennara mátti draga hana fram úr songini fyrsta skúladag.

- Tey høvdu argað meg við, at um eg ikki dugdi í skúlanum, fór eg at verða sett í skúlaskotið. Skúlaskotið hevði eg sæð; tað var eitt skot, har tey goymdu kol - og tað skotið ræddist eg. Men eg hevði fyllt 7 ár, so í skúla mátti eg. Mamma fylgdi mær í skúlan og so var sloppið. Mær dámdi væl at ganga í skúla, minnst Malla.

- Men einaferð vórðu eg og trý onnur eftirsett. Hvi, minnst eg ikki og trúgvi heldur ikki, at lærarin visti tað sjálvur. Lærarin hevði

vist ringa samvitsku, tí einaferð, meðan vit sótu eftir, tók hann í flættuna hjá mær. Eg helt meg siggja á honum, at samvitskan var ikki so góð. Eg hevði so ógvuliga langt og tjúkt hár. Tað var ringt at verða eftirsett, ikki tí vit máttu sita inni, men tí, at tá vit komu út aftur, stóðu øll hini børnini og róptu uttanfyrir. Tá gingu um 40 børn í skúla í Svínoy. Lærarin gjordist seinni verfaðir mín, og eg plagdi onkuntið at minna hann á ta ferðina, tá hann setti okkum eftir, flennir Malla.

Trý friggjarabrov ein dag

Malla er sera skemtingarsom og hevur lætt til látur

og tá prátið kemur fellir á ungdomstíðina, kemur rættiligt liv í Mallu. Hon sigur, at tá dreingirnir royndu at finna sær konu, skrivaðu teir gentuni bræv. Tann eina dagin fekk Malla ikki færri enn trý friggjarabrov frá sama skipi.

Hetta var ein herligan summardag. Malla sum var burtur í torvi, hevði brøvini hjá sær og fór nakað burtur frá at lesa. Í skelli-látri sigur hon, at brøvini vermdu - og sólin vermdi. Hvar skrivaði betur enn annar. Men hvussu var og ikki, staklarnir, ið brøvini høvdu sent, fingur krakk allir sum ein.

- Ein systir mín var so hervilig, at hon las øll brøvini, áðrenn eg nakrantíð fekk hendur á teimum. Einaferð goymdi eg tvey

brov undir stovuteppinum, sigur Malla.

Meðan vit sita við kaffiborðið í hugnaligu stovuni hjá Mallu, minnst hon aftur á eina tíð, sum var so nógv øðrvísi enn í dag, at tað ikki kann samanberast. Hon minnst, hvussu hon og Edvard høvdu stevnumøti undir vindeyganum hjá systir hennara, meðan vinmaður Edwards sat nakað burturfrá og biðaði eftir Edvardi.

Læknin gekk í túninum og bað

At fáa tað fyrsta barnið var strævið hjá Mallu. Tá Malla hevði ligið eitt samdøgur, eftir at jarðamóðirin var komin, varð boð sent eftir lækna úr Klaksvík. Tá

læknin kom, lögdu tey Mallu upp á spisstovu-borðið, og tá elstu sonurin, Bjarni sá dagsins ljós, hevði Malla stríðst í tvey samdøgur.

14 dagar frammanundan hevði sami lækni og sjúkrasystirin, sum var við honum hjá Mallu, verði í Múla hjá eini konu, ið skuldi føða. Tað gekst so illa, at barnið fekt ikki út í heilum, sigur Malla. Konan kom tibetur frá tí við lívinum og átti børn eftir tað.

Mamma Mallu fortaldi henni, at hon sá læknanganga, við faldaðum hondum, aftur og fram í túninum, áðrenn hann fór innar til Mallu. Helst hevur læknin stúrt fyri, at tað fór at gangast Mallu sum

konuni í Múla.

Tað var Tummas Nygaard, sum var lækni tá.

synir. Aftrat Bjarna eru, Helgi, Atli og Ingí.

Havi ongantið verið kedd av lívinum

Tá vit spyrja Mallu, um nakað er at gleðast um, nú hon er vorðin so gomul,

svarar hon avgjørd:

- Jú, tað er nógv at gleðast um. Vit finga 4 dreingir, og teir eru allir trúgvandi, sigur Malla, og tað hoyrist á roddini á hesi elskuligu 100 ára gomlu kvinnu, at hon er rørd.

- Eg havi havt eitt gott liv,

og eg havi ongantið verið kedd av lívinum, men nú gleði eg meg at koma heim - ongantið ov skjótt. Eg veit, at tá eg komi heim, fari eg at siggja Jesus fyrst, sigur Malla Jacobsen at enda.

Malla er serstakliga skemtingarsom; tað er altíð stuttligt, har Malla er

Sonur Mallu, Helgi og dóttir hansara, Eydna. Tað er litli Helgi í fanginum á langommuni. Malla eigur 14 ommubørn og 15 langommubørn